

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 199/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. septembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť P. G., bytom P., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom najprv pod sp. zn. 3 C 263/87 a následne pod sp. zn. 4 C 246/2001 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. G. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2005 doručená sťažnosť P. G., bytom P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. S., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom najprv pod sp. zn. 3 C 263/87 a následne po zastavení konania voči jednému z navrhovateľov a vylúčení „prevyšujúcej časti veci“ na samostatné konanie pod sp. zn. 4 C 246/2001 (uznesenie č. k. 3 C 263/87-439 z 21. marca 2000, ktoré nadobudlo právoplatnosť 8. júna 2001).

Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že vec sp. zn. 4 C 246/2001 bola rozhodnutá rozsudkom č. k. 4 C 246/2001-426 z 2. februára 2005, ktorý vzhľadom na nepodanie odvolania účastníkmi nadobudol právoplatnosť 30. júna 2005.

Podľa právneho názoru sťažovateľa „(...) *Lehota dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti plynie od 30. 06. 2005*“.

Sťažovateľ žiadal vysloviť porušenie ním označených práv, priznať mu finančné zadost'učinenie „vo výške 300 000 Sk“ a náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola... v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 4 C 246/2001 (predtým sp. zn. 3 C 263/87) boli porušené sťažovateľom označené základné práva.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa

pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04).

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a aj práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou sa namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto možnosti je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada tak na účel tohto základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti rozhodujúce pre plynutie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti, z obsahu sťažnosti sťažovateľa a zo zistení ústavného súdu dopytom na okresnom súde vyplýva, že o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu okresného súdu (t. j. konanie pred ním sa už skončilo) sa sťažovateľ dozvedel najneskôr 2. februára 2005, keď okresný súd vo veci vyniesol rozsudok, resp. 2. marca 2005, keď bol tento rozsudok doručený jeho právnomu zástupcovi. Predmetnú sťažnosť však ústavnému súdu podal až 30. augusta 2005, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pritom nezistil z obsahu sťažnosti sťažovateľa

žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho času, než je čas, keď mu bolo oznámené, resp. doručené uvedené rozhodnutie okresného súdu.

Z týchto dôvodov bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že predmetnú sťažnosť možno považovať aj za zjavne neopodstatnenú.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa totiž ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2005